

Unitat didàctica de poesia
Departaments de Llengua catalana i literatura i Llengua castellana i literatura
IES Joan Ramis i Ramis
Curs 2000-01

O. INTRODUCCIÓ

Aquesta unitat didàctica respon a la participació de l'IES Joan Ramis i Ramis en el projecte pilot *Tractament de llengües a l'ensenyament*. Després que els membres dels departaments de Català i Castellà van trobar interessant la idea d'endinsar-se en aquest nou plantejament de la tasca docent, es va decidir que els caps dels departaments i els professors de 3r d'ESO treballarien de forma conjunta per tal d'establir uns lligams de cooperació, de feina i de col·laboració tot iniciant el I curs del Currículum integrat de les àrees de llengua catalana i castellana.

Donat que el major punt de connexions a la tercera avaluació era la iniciació de l'alumnat a la poesia, es va decidir preparar aquesta unitat didàctica de manera conjunta.

L'experiència ha estat força enriquidora perquè ha possibilitat l'intercanvi d'opinions entre els dos departaments i ha implicat l'inici d'una revisió de tota una sèrie d'aspectes relatius a la docència de les llengües. Ja feia anys que els dos departaments veien la necessitat de començar una tasca d'aquestes dimensions perquè s'evidenciava una manca d'uniformitat tant terminològica, conceptual, metodològica... com la repetició innecessària dels continguts a treballar per part dels dos departaments.

I, finalment, només ens resta incidir en l'aspecte valoratiu de l'experiència que es realitzarà en finalitzar l'aplicació a l'aula de la unitat didàctica.

1. OBJECTIUS

- Conèixer el lèxic fonamental i reconèixer-ne el funcionament diferent segons el nivell d'ús de la llengua.
- Conèixer les principals figures retòriques de la poesia.
- Conèixer els principals tipus d'estrofa i formes .
- Reconèixer les idees, temes i tòpics poètics.
- Conèixer els autors més significatius de la poesia catalana i els de la poesia castellana del Renaixement.
- Animació a la composició de textos poètics.

2. CONTINGUTS

2.1.-Conceptes:

- Tipus de versos: isosil·làbics i anisosil·làbics.

- Tipus d'estrofes: aparellat, quarteta, quartet, tercets, dècima, estança, corrandà, sonet, romanç i lira
- Tipus de rima: segons els sons (consonant-asonant) i segons els accents (femenina-masculina), i versos blancs.
- Recursos estilístics: fonètics (al·literació, homofonia, paronomàsia), semàntics (antítesi, comparació, hipèrbole, metàfora, metonímia, personificació) i gramaticals (anàfora, asíndeton, encavalcament, epítet, hipèrbaton, polisíndeton)
- Principals temes tractats per la poesia: amor, vida i mort.
- Principals tendències i autors de la poesia renaixentista
- Motius.

2.2- Procediments:

- Reflexió oral i escrita sobre les característiques de l'obra literària com a acte de comunicació i com a producte estètic i lingüístic.
- Recitació de textos poètics propers al món dels alumnes.
- Elaboració de textos poètics propis a partir dels models estudiats.
- Identificació i valoració dels recursos morfosintàctics i lèxics que fan el text poètic.
- Comentari escrit i oral de textos poètics.
- Transformació de textos poètics en prosa o teatre.
- Memorització de textos poètics.

2.3-Actituds:

- Hàbit de lectura com a font de coneixement, de plaer i d'enriquiment personal.
- Elaboració d'opinions pròpies a partir de la lectura i comprensió de textos literaris.
- Valoració de les obres cabdals de la poesia catalana del segle XX i de la poesia castellana del Renaixement com a mostra del patrimoni cultural.
- Disposició positiva envers la comprensió i utilització del llenguatge poètic.

3. TEMPORITZACIÓ I ACTIVITATS

1a sessió:

- Motivació al llenguatge poètic.
- Explicar-los el motiu d'aquesta unitat didàctica, els continguts importants i la duració.
- Avaluació inicial: Partir de poesies que aportin els alumnes o lletres de cançons.
- Deduir què és poesia.

Activitats castellà i català:

1. Aportació de cançons o poemes que els agradin, que els suggereixin quelcom o fins i tot poemes que ells hagin realitzat, justificant la seva elecció i el moment històric en el qual han estat escrits i donant una breu notícia de l'autor/-a.
2. Presentació de continguts i d'objectius que es volen assolir,

3. Elaboració d'un mapa conceptual.
4. Recerca de definicions dels conceptes de "poesia", "poema" i "vers", i posterior posada en comú per tal d'identificar les característiques essencials de cada terme.

2a sessió:

- Definir "poesia" a partir d'un poema llegit a classe, i després fer que els alumnes el passin a narratiu per establir diferències.

Activitats castellà:

1. Lectura expressiva d'un text en prosa i d'un poètic vinculats per la mateixa anècdota argumental.
2. Assenyalar les diferències rítmiques d'ambdós textos.
3. Destacar els recursos expressius dels dos textos i valorar a quin d'ells es manifesten amb més intensitat.
4. Rescriure en versos el començament d'un conte.
5. Lectura expressiva del versos escrits a l'aula.

Textos de suport (castellà)

1. "Elegía" de *Marinero en tierra*, Rafael Alberti .
2. Fragment de *La arboleda perdida* corresponent al motiu germinal del poema.

Activitats català:

1. Fes una narració a partir de la història que s'explica en el següent poema:

La vaca cega

Topant de cap en una i altra soca,
Avançant d'esma pel camí de l'aigua,
Se'n ve la vaca tota sola. És cega.
D'un cop de roc llançat amb massa traça,
El vailet va buidar-li un ull, i en l'altre
Se li ha posat un tel: la vaca és cega.
Ve a abeurar-se a la font com ans solia,
Mes no amb el ferm posat d'altres vegades
Ni amb ses companyes, no; ve tota sola.
Ses companyes, pels singles, per les comes,
Pel silenci dels prats i en la ribera,
Fan dringar l'escallot, mentres pasturen
L'herba fresca a l'atzar... Ella cauria.
Topa de morro en l'esmolada pica
I reula afrontada... però torna,
I baixa el cap a l'aigua, i beu calmosa.
Beu poc, sense gaire set. Després aixeca
Al cel, enorme, l'embanyada testa
Amb un gran gesto tràgic; parpalleja
Damunt les mortes nines i se'n torna
Orfe de llum sota del sol que crema,
Vacil·lant pels camins inoblidables,
Brandant llanguidament la llarga cua.

Joan Maragall

3a sessió:

- Anàlisi de versos i estrofes: art major i menor, versos isosil·làbics i anisosil·làbics, hiats, elisions i sinalefes.
- Recompte sil·làbic (tots)

Activitats castellà:

1. Anàlisi de diferents textos poètics per tal que l'alumnat vagi reconeixent els conceptes abans esmentats.

Textos de suport (castellà)

1. Sonet XXIII de Garcilaso de la Vega.
2. Fragment de l' *Égloga I* de Garcilaso de La Vega.
3. *Noche oscura del alma* de San Juan de la Cruz

Activitats català:

1.- Digueu si són versos isosil·làbics o anisosil·làbics, de quin art són, fes el recompte sil·làbic i fixa't amb els hiats, sinalefes i elisions.

En mon llit de flors
mon llavi l'estima;
no l'estima, no,
que sols ho somnia.
Jacint Verdaguer

La donzella baixa al riu
A trenc de l'alba;
Entre terra i cel volant,
L'alosa canta.
Apel·les Mestres

Allà dalt de la muntanya
Hi ha un pi que n'és novell
I que fa les pinyes verdes
I a cada pinya un clavell.
Anònim

La relíquia

Ningú sap com era
Que entre l'esponera
De l'hort senyorívol,
Fent-lo més ombrívol,
Creixia la rama d'antiga olivera.
Arbre centenari amorós portava la soca torçada,
Perquè sens ajuda
Poguéssim pujar-hi.
JOAN ALCOVER (fragment)

Neva

Munta, gavina, tota esquiva i lleu,
De borrallons ton cos gentil es féu
Si en ton noble esperit la mar traspues;

Nada mig de la mar, mig de la neu,
Vols cloure't en ton somni, i un adéu
Les teves ales fan a totes dues.

JOSEP CARNER (fragment)

2.-Escriu un vers de 10 síl·labes mètriques.

4a sessió:

- Rima consonant i assonant (castellà)
- Rima masculina i femenina (català)

Activitats castellà:

1. Identificar per inducció les rimes consonants i assonants a partir de diversos textos.
2. Oferir als alumnes un text poètic prosificat per tal que el rescriguin en vers atenent les pautes de la rima.

Textos de suport castellà:

1. "A *mis soledades voy...*" de Lope de Vega.
2. Els mateixos de la sessió anterior.

Activitats català:

- 1.- Digues quin tipus de rima hi ha en aquests poemes:

I s'ha obert tot d'una
El balcó proper;
Dolça llum de lluna
Bada pel carrer.
Jordi Teixidor

Hi ha sols tenebres
A mon capçal;
Veniu, mortalla,
Cant funeral.
Reposaré
Sota el xiprer.
Josep Carner

- 2.-Escriu un tercet amb rima masculina consonant AAA i després posa't en grups de quatre persones i construeix un poema. Posau-vos abans d'acord sobre el tema del poema.

- 3.-Idem a l'anterior amb un quartet de rima femenina assonant ABAB.

5a i 6a sessions:

- Estudi de les principals estrofes:
  - a. Apariat, quarteta, quartet, tercet, quintet, quinteta i acròstic. (català)
  - b. Dècima, estança, corrandà, sonet i romanç. (castellà)

Activitats castellà:

1. Presentar als alumnes textos que continguin les estrofes esmentades i demanar-los que analitzin la mètrica per tal d'identificar-les.
2. Completar estrofes i versos amb elements elidits per tal que l'alumnat reforci la mètrica i la rima.
3. Proposar la creació de cada una d'aquestes estrofes distribuïdes en petits grups.

Textos de suport:

1. "Romance del prisionero" y "El infante Arnaldos" del *Romancero Viejo*
2. "Romance de la casada infiel" del *Romancero gitano* de F.García Lorca.
3. Selecció de dècimes de *La vida es sueño*, de P.Calderón de la Barca.
4. Textos de les sessions anteriors

Activitats català:

- 1.- Digues quin tipus d'estrofa tenen els següents poemes:

Baixa la pendent
d'estret horitzó,
mitja carreró
i mitja torrent
Joan Alcover

Campaneta daurada del meu carret de fira,
cavallet de cartró de mig pam, tot pintat;
havem caminat tant pels camins sense ira
que ara ens cal reposar i agrair nostre fat
Papasseit

Jo ja fa estona que sé
l'estil dels enamorats:
quan ve que s'han barallats
i tornen rallar plegats,
llavors es volen més bé.
(Glosa popular)

Vinyes verdes, soledat
del verd en l'hora calenta.
Raïm i cep retallat
damunt la terra lluenta;
vinyes verdes, soledat.
Sagarra

Una nit de lluna plena
tramuntàvem la carena,

lentament, sense dir res...
Si la lluna feia el ple
també el féu la nostra pena

Pere Quart

Obligades a viure en companyia,
Lligades a la terra i als camins,
Immerses en la pau de cada dia,
Verdes o blaves i amb el sol a dins.
Esclats de fruit -les branques ben curulles!
Reclam de tords i grives en dejú,
Espai del vent que dansa entre els fulles,
Sopluig dels somnis amb el cor ben nu.
Marià Vayreda

Corren les nostres ànimes com dos rius paral·lels.
Fem el mateix camí sota els mateixos cels.

No podem acostar les nostres vides calmes:
entre els dos hi ha una terra de xiprers i de palmes.

En els meandres, grocs de lliris, verds de pau,
sento, com si em seguís, el teu batec suau

i escolto la teva aigua, tremolosa i amiga
de la font a la mar -la nostra pàtria antiga-.

Tothom n'ha sentides dir
d'aquest gran senyor Gaudí

que cada hora -no s'hi val-
fa una cosa genial

Josep Carner

2.-Escriu un acròstic de versos blancs.

7a i 8a sessions:

Estudi dels principals recursos estilístics:

-Recursos estilístics: fonètics (homofonia), semàntics (comparació, metonímia, personificació) i gramaticals (anàfora, asíndeton, hipèrbaton, quiasme) (català)

-Recursos estilístics: fonètics (al·literació, paronomàsia), semàntics (hipèrbole, metàfora, antítesi) i gramaticals (encavalcament, polisíndeton, epítet) (castellà)

Activitats castellà:

1. Identificació d'aquestes figures en diferents textos.

2. Creació, en grups, de cada una de les figures treballades i exposició a la pissarra de les figures de cada grup per tal que els altres les identifiquin.

Textos de suport castellà

1. Els mateixos de les sessions anteriors i els elaborats pels alumnes.
2. Sonet CCXX de Francesco Petrarca

Activitats català:

1.- Digues quines figures retòriques hi apareixen en aquests fragments:

“Sé que no vindrà,
sé que mai no el tornaré a veure,
sé...”

Los grans tresors ne tot l'honor del món
no em plau haver ab menys d'ésser amat
Ausiàs March

D'amor de cap a cap vinc amarat
Vicent Andrés Estellés

enfront, movien, entre la fina boira,
els verds pollanques les fulles
Blai Bonet, “Company d'habitació”

Catalans! Tots en peu,
l'Escorial deixem-los
per trofeu
Salvat-Papasseit (Les conspiracions)

Amor de mort. Ah mort sense conhort
Vicent Andrés Estellés

Joia del cor i de l'esguard delícia
M.A.Salvà

qui és pobre de cabals i de projectes ric
Guerau de Liost

Busco en la petitesa infinitud
com en la infinitud la petitesa
Joan Brossa

Diners de tort fan veritat,
e de jutge fan advocat;
savi fan tornar l'hom orat,
puix que d'ells haja.
Diners fan bé, diners fan mal
diners fan l'home infernal
e fant-lo sant celestial
segons que els usa.
Anselm Turmeda, Elogi dels diners

[...] / mentrestant la portera s'emborratxa de vi / [...] / mentrestant la portera va pixant per l'escala / [...] / mentrestant la portera pixa pels escalons / [...] (V.A. Estellés; la canta Ovidi Montllor)

La ginesta altra vegada! / La ginesta amb tanta olor (Maragall)

Surt de la mar un cavall i jo tombo la
Volença. Plena d'escultura, he dut,
A la cambra, una fantàstica tómbola
Joan Brossa

No et paris, colomí blanc.
No paris blanc, colomí.
Pere Quart

encarnen l'esperit que m'estalona
d'un món que ni s'habita ni s'evita,
la gepa subnormal i faraona.
Enric Casassas, "És l'E.C.!", dins No hi érem.

Bullirà el mar, com la cassola en forn
Ausiàs March

Sota el meu llavi el seu, com el foc i la brasa
Papasseit

Enceto aquest poema d'amor en l'hora incerta
com l'infant que canta més fort
en passar per davant del cementiri.
MMMarçal

Si com lo taur se'n va fuit pel desert
quan és sobrat per son semblant qui el força
ne torna mai fins ha cobrada força
per destruir aquell qui l'ha desert,
tot enaixí em convé llunyar de vós,
car vostre gest mon esforç ha confús:
no tornaré fins del tot haja fus
la gran paor qui em tol ser delitós.
Ausiàs March (La comparació és molt present en tota la seva obra)

havia aconseguit aferrar-se, talment un corn de tenassa, a la pell de la
paret
duia més verrim que un eixugamans o una barra de galliner
Blai Bonet, Pere Pau

Tota la meva vida es lliga a tu
com en la nit les flames a la fosca.
Bartomeu Rosselló-Pòrcel

Aquest matí m'he despertat flairosa
com una mata d'espígol
Vinyoli "Cants d'Abelone"

I el trobat era clar,
quiet, intangible

i profund. I ressonava
com una cisterna
Ramon Llull ("Llibre d'amic")

El riure és com la claror del dia,
el plorar com l'obscuritat de la nit
Anselm Turmeda "Disputa de l'ase"

La meva amiga com un vaixell blanc
Papasseit

[...] Com galta enamorada
s'enrosa tendrament [...]
Josep Carner

Faríeu bé de témer les mirades
seran dures com pedres: seran pedres-
Martí i Pol

- S'ha menjat dos plats i postres; El Vaticà declara...; La Casa Blanca...
-Que és bo d'estar-se empoltronat / amb un Trotski o un Espriu arran de
cara (Segismond Serrallonga); o la divinitat per designar el seu camp
d'acció: Mas vostre cos per ventura es delita / usar dels fruits que na
Venus conrea! (Ausiàs March)
-Només pregunto, però qui respon, / si m'he perdut en oblidats paratges,
/ cap a l'hivern, que la claror ja es pon? (Joan Vinyoli, "El riu de pedra" a
El callat). Vares venir fins on jo dormia / i em vas despertar, / i em vas
convidar a tenir set, una gran set per a la qual / et vas fer copa on jo la
poguéis beure (Joan Vinyoli)
-els alegres anys 20.
- La joventut vesteix a la seva manera. Ha portat això aquí? La saviesa
(Brossa).
-T'he donat allò que teníem, / la cullera coixa de fusta / i la ceba crua i el
pa (Estellés) (cullera, ceba crua i pa són símbols de la pobresa)

El vent juga amb el molí
i amb la rosa desclosa
Rosselló-Pòrcel

segueix-me, el riu contesta
Verdaguer

¿No sents la flauta de l'enyor
bressant la tarda condormida
Llompard

La gent del pla diu que a posta de sol el vent s'agenolla
Blai Bonet (Pere Pau)

S'obriren com el dia, el mar se les mirava
Olga Xirinacs

[Joc amorós, de Blai Bonet]

En té de tota mena, veig, de màscares:
de llop,
de senglar,
de jutge,
de pallasso...

Agustí Bartra

Aquella meva pobra, bruta, trista, dissortada pàtria.

Salvador Espriu

Encara un altre bes

Un altre

Un altre

Joan Salvat-Papasseit

9a sessió:

Activitats de síntesi

Castellà: Soneto XXIII de Garcilaso de la Vega.

1. Buscar informació sobre el tema del “Carpe diem”.
2. Relacionar la informació obtinguda, i contrastada a la classe, amb el sonet y amb les característiques del Renaixement que es presenten al llibre de text.
3. Analitzar l’estructura mètrica del poema: còmput sil·làbic, rima i eixos rítmics accentuats.
4. Realitzar un inventari de les metàfores i distribuir-les en dos camps semàntics antitètics.
5. Assenyalar els adjectius epítets.
6. Contrastar el sentit de les metàfores i identificar els termes anomenats “reals”.
7. Elaborar, en petit grup, un nou inventari de metàfores en dos camps semàntics antitètics.
8. Transcripció a la pissarra dels resultats de l’ activitat anterior.
9. Intentar una creació poètica emprant les metàfores transcrites a la pissarra.
10. Recerca i contrast dels fonemes en al·literació.
11. Explica la paradoxa del segon tercet.
12. Defineix el concepte “sonet”.
13. Recorda el tema de les “Coplas” de J.Manrique, i realitza una breu composició sobre el tema de la vida, l’amor i la mort.

Activitats de síntesi de català:

1.-En aquesta graella teniu els noms de les figures retòriques, les seves definicions i els exemples. Estan, però, desbaratats. Torna a escriure-les ordenades i afegeix-hi un exemple inventat teu.

Antítesi	Repetició d’un mateix so, vocàlic o consonàntic, en la frase	Com un arbre rabent, arrelat dins el vent
Comparació	Assignació de qualitats humanes a éssers inanimats	Sa mare la pentinava amb una pentineta d’or; cada cabell una perla,

		cada perla un anell d'or
Quiasme	Contraposició de paraules, idees o situacions oposades	Qui, de l'amor, els penyals i congestes de cert coneix, i les balmes?
Polisíndeton	Ús d'expressions exagerades	Més enllà de temors i recances, s'obren sempre blaus horitzons
Hipèrbole	Canvi en l'ordre gramatical lògic de les paraules en la frase	Mans de xiquet ben netes, mans de xiquet que es faran grans. Mans que en la nit busquen allò que no troben mai
Metàfora	Repetició de conjuncions coordinades	Llegeix Verdaguer
Metonímia	Substitució del terme real per un altre d'imaginari	Hi canten els rossinyols, les tórtres hi gemeguen
Homofonia	Semblança entre dos objectes, un de real i un d'imaginari	I me'n vaig i no em moc. Mar encrespada i immòbil
Personificació	Igualtat fonètica entre mots de significació diferent	Conill, perquè tems el temps?
Al·literació	Repetició d'un o més mots a l'inici d'un seguit de frases	Les veïnes li treien la pell a tires
Anàfora	Omissió de conjuncions de coordinació	La tarda s'adormia dolçament
Asíndeton	Desacord entre la unitat mètrica i la unitat sintàctica	Del que estimaves i el que no estimaves, del que feies i deies i senties
Paronomàsia	Denominació d'una cosa amb el nom d'una altra per relació de proximitat lògica	Com un arbre rabent, arrelat dins el vent
Encavalcament	Disposició de manera encreuada dels elements sintàctics de dos versos contigus	La flama, sonora, riu, talment un doll d'aigua fresca, tan alta que no l'apaguen amb els seus plors les estrelles
Epítet	Adjectiu que emfatitza una qualitat implícita en el nom	Negra nit; foc ardent
Hipèrbaton	Oposició de mots fonèticament similars o del mateix mot emprat en un altre sentit	Oh que avingutestic a la meva petita, esclava, poc sortosa terra.

2.-Completa la següent estrofa i recorda que les paraules amb què ho facis han de respectar-ne la mètrica i la rima.

És quan ..... que hi veig clar,
Foll d'una dolça metzina;
Amb ..... a cada mà
Visc al cor d'una petxina;
Só la ..... del comellar
I el jaç de la salvatgina,
-o ... lluna que s'afina
en morir ..... enllà.
... quan dormo que .... veig clar,
Foll d'..... dolça metzina.

3.-En aquest poema, hi falten versos. Llegeix-lo i completa'l. Recorda que has de respectar mètrica, rima i el contingut del poema. Compara'l després amb l'original. Trobes que has seguit el tema del poema? Quines diferències hi ha? Raona-ho.

COMIAT

Els núvols vénen apilotats.

.....
I hi faig un nus. Després un altre.
(fluixos tots dos, però dic que els estrenyo)
un altre en faig d'igual i estiro sempre
el mateix bec. Tapo els nusos.

.....
Estan desfets.

.....
4.-Memoritza una estrofa que t'hagi agradat i després recita-la a classe.

10a sessió:

Prova d'avaluació: realització d'una prova escrita per part de cada departament per tal de poder valorar el grau d'assoliment dels continguts de la unitat didàctica.

4. METODOLOGIA:

El mètode que s'utilitzarà per al desenvolupament de la unitat didàctica es basarà en els següents punts:

- Coneixements previs de l'alumnat: es farà una prova inicial que s'ajusti al punt de partida real de cada estudiant.
- Aprenentatge i motivació: s'afavorirà una participació motivada, activa i productiva.
- La metodologia serà integradora i multidisciplinar.
- Es cercarà l'assumpció d'actituds crítiques, creatives i solidàries: ajudar-los a regular la seva pròpia conducta d'acord amb els principis personals i, alhora, col·lectius.
- La metodologia de treball serà individual, col·lectiva o en petit grup i de reflexió conjunta.
- Es combinaran estratègies d'exposició i d'indagació: presentació de coneixements ja elaborats i, alhora, de selecció de la investigació i informació obtinguda.
- Es treballarà amb estratègies de comprensió i producció de textos orals i escrits literaris que fomentin la creativitat personal i la plasmació verbal de múltiples coneixements i destreses, a la vegada que permetin gaudir de les possibilitats lúdiques de la llengua.
- Pel que fa a l'atenció a la diversitat de l'alumnat, es tindran en compte els seus diferents i progressius ritmes d'aprenentatge en la selecció de materials, en el temps de realització i en els nivells d'exigència en l'avaluació.
- Els textos utilitzats en la pràctica quotidiana de l'aula reproduiran temes i vivències del món exterior que possibilitin la incorporació del tractament general dels temes transversals (medi ambient, educació per a la pau, el consum i la diversitat cultural...) en el propi ritme de la classe.

5. CRITERIS D'AVUACIÓ:

L'avaluació de l'alumnat recollirà els següents elements:

Es farà una avaluació inicial a partir dels seus coneixements previs.

L'avaluació formativa es farà tenint en compte l'assoliment dels següents objectius que s'aniran recollint dins l'aula:

- En relació a la llengua oral, la lectura expressiva dels textos i l'exposició oral de cada alumne.

- En relació a la llengua escrita, la creativitat dels textos presentats i naturalment els aspectes d'adequació textual.

- La participació i disposició de l'alumnat a les activitats i a la consecució dels objectius.

L'avaluació final es farà mitjançant la realització d'una prova escrita que permeti comprovar l'assoliment dels continguts treballats a la unitat per part de cada departament.

Diego Dubón Pretus Josefina Salord Ripoll Eugeni Roig Rebaque Margarida Cursach Seguí Aina Maria Ferragut Cirer Salvador Femenias Allès Mercedes Caruana Orfila